

เทศน์เช้า วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เมื่อวานเขาถามเรื่องขวัญกำลังใจ เขาบอกทำไมชาวพุทธเราทำไมเรียกขวัญๆ

อันนั้นคือขวัญกำลังใจของเราไง ถ้าขวัญกำลังใจของเราเนาะ คนเราจิตใจยังไม่มีที่พึ่ง เขาก็เรียกหาของเขาอย่างนั้น แต่วันนี้วันพระๆ ไร ถ้าวันพระของเรา วันพระของเรา พระพุทธศาสนา เขาถามว่าพระพุทธศาสนาสอนอะไร

พระพุทธศาสนาสอน สอนเรื่องการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย และการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่พวกเราชวนขวายกันอยู่ เราชวนขวายการกระทำของเรา ชวนขวายบุญกุศลของเรา ชวนขวายทำคุณงามความดีเพื่อหัวใจของเรา ถ้าคุณงามความดีเพื่อหัวใจของเราเนาะ ในเมื่อเราต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ขอให้บุญกุศลนี้พาเกิด ถ้ามันไม่ถึงที่สุด เวลาครูบาอาจารย์ ท่านประพฤติปฏิบัติไป ท่านรู้ของท่าน ท่านว่าถ้ายังไม่สิ้นๆ มันว่างของมันหมดเลย แต่บอกถ้ามันยังเกิดอีก เกิดอีกก็เกิดบนพรหมใจ

การเกิดบนพรหม นั้นเพราะการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านชำระล้างกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา ถ้าชำระล้างกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา แต่มันยังไม่สิ้นสุดแห่งทุกข์ มันก็ยังเกิดอยู่ แต่ยังเกิดอยู่ ของเรา เวลาเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันอาศัยคุณงามความดีมาเกิดนะ การเกิดเป็นมนุษย์นี่แสนยาก

การเกิดเป็นมนุษย์นี่แสนยาก เราพูดกันประจำว่าการเกิดเป็นมนุษย์นี่แสนยาก เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้แจ้งแทงตลอดถึงการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไร เพราะการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จุจิตสิ จิต คุติ ในสัตว์ ในต่างๆ มันจิตทั้งนั้นนะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าเข้าไปในฟาร์มก็ ๔๕ วัน ชีวิตหนึ่ง แล้วเป็นมด เป็นปลวก เป็นแมลง ๗ วัน มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะของมัน ภพชาติหนึ่งๆ ของมัน จิตมันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะอย่างนี้ ฉะนั้น จิตที่มันมาเกิดเป็นมนุษย์มันถึงแสนยากไป

แต่เกิดเป็นมนุษย์แสนยาก ทำไมเกิดมนุษย์ มนุษย์มันเพิ่มจำนวนขึ้นมหาศาลๆ อย่างนี้ มหาศาลอย่างนี้เพราะคนมันทำคุณงามความดี คนมันชวนขวยไข เพื่อจะสร้างคุณภาพของจิตดวงนี้ไง

ฉะนั้น เราทำคุณงามความดีของเราๆ ถ้ามันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็ให้มีบุญกุศลนี้พาเกิด ถ้าบุญกุศลพาเกิดขึ้นมา ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นมีการทุกข์ ว่าการเกิดเป็นมนุษย์ประเสริฐๆ ถ้าเกิดมาแล้วมันทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยากในสถานะของความเป็นมนุษย์ไง เพราะมนุษย์มันมีกิเลสตัดทอนความทะยานอยากไง มนุษย์มันต้องการให้คนยอมรับ คนอยู่ในอำนาจของมันไง เพราะกิเลสมันท่วมหัวใจ มันถึงมีความทุกข์ใจ แต่คนที่เขาเกิดมา เกิดมาเสวยภพชาติเป็นพระโพธิสัตว์ เขามีความสุขของเขา เขามีความสุขของเขา เขาสร้างคุณงามความดีของเขา เขาเกิดมาเขาไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป ถ้ามีบุญพาเกิดๆ

เรามาท่าบุญกุศลกันเพราะเหตุนี้ ถ้าเหตุนี้ เราทำด้วยจิตใจเราที่สะอาดบริสุทธิ์ใจ ทำบุญแบบทิ้งเหวใจ ทิ้งเหวคือไม่คาดไม่หวังสิ่งใดทั้งสิ้น ถ้าเราทำบุญกุศลของเราละ เราก็ปรารถนาประสบความสำเร็จของเรา การประสบความสำเร็จ ดูพระสี พระบวชมาอยากเป็นพระอรหันต์ทุกองค์เลย แต่มันก็อยู่ที่อำนาจวาสนาของคนไขใหม่ อยู่ที่อำนาจวาสนาของพระที่จะประพฤติปฏิบัติไขใหม่ ถ้าใครมีสติปัญญาเล็กน้อยแค่ไหน ทำความสงบของใจเข้ามาได้แค่ไหน แล้วถ้ายกขึ้นวิปัสสนาขึ้นไป มันต้องมีเหตุมีผลไง

คนที่เป็นเศรษฐีโดยสุจริตธรรมนะ ไม่ใช่เศรษฐีโดยคดโกงมานะ เขาต้องอาบเหงื่อต่างน้ำบากบั่นมาทั้งนั้นนะเขาถึงเป็นเศรษฐี คนเขาจะชื่นชมกันแบบว่าคนที่สร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาจากคนที่ปากกัดตีนถีบจนเป็นเศรษฐีโลก เขาจะชื่นชมคนอย่างนี้ เพราะเขามีกิจกรรมของเขา เขามีการกระทำของเขา

ในการประพฤติปฏิบัติหรือในการทำคุณงามความดีมันก็เหมือนกัน มันต้องมีการกระทำอันนั้น มีการกระทำอันนั้นไง เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญาในหัวใจ มันจะเกิดมรรคเกิดผลได้อย่างไร เราไม่ทำอะไรเลย ไข เราอาจจะมิบุญกุศลขึ้นมา เกิดมาถูกรางวัลที่หนึ่ง ๕๐๐ ใบ โอ๊ย! เราก็เป็นเศรษฐีโลกเหมือนกัน ไม่ทำอะไรเลย อันนี้ก็เป็นลาภอันนี้มันเป็นบุญกุศล เหมือนนักภวานาเราเหมือนกัน เวลาภวานาไปจิตมันสงบ อู้ฮู! มันมีความมหัศจรรย์ของมัน อันนี้มันเป็นธรรมเกิด ธรรมเกิดก็เหมือนถูกลอตเตอรี่ เวลาคนมีวาสนาไข

โหม ไม่ได้คิดอยากจะซื้อ อยากจะอะไรเลย คนเขาขัดเขียดให้ ดันถูกรางวัลที่หนึ่ง ไอ้คนมันซื้อ
ทุกวันเลย ซื้อเป็นร้อยๆ ใบ ซื้อเป็นแผงๆ เลย มันไม่ถูกรางวัลเลย

นี่ก็เหมือนกัน ไอ้คนปฏิบัติเกือบเป็นเกือบตาย เขาอยากชวนขวายนกันมาอยู่ มันไม่ได้
อะไรเลย ไอ้เราพอมานั่งสมาธิ ผลัวะ! ลงเลย อันนี้มันเป็นเหมือนรางวัล รางวัลอย่างนี้มันไม่ใช่
มรรค คำว่า “ไม่ใช่มรรค” ไง

คำว่า “ไม่ใช่มรรค” คนที่เขาถูกรางวัลมา เขามีลาภสักการะมา ถ้าเขามีสติปัญญาของเขา
เขาก็สร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาได้ แต่ส่วนใหญ่แล้วหมด ส่วนใหญ่แล้วใช้เงินไม่เป็น เพราะเขา
ไม่ได้หามาด้วยอาบเหงื่อต่างน้ำ เขาได้มาง่าย มันก็เสียไปง่าย แต่ถ้าของเรา เราอาบเหงื่อต่างน้ำ
เราประหยัดมัธยัสถ์ของเรา เราเก็บหอมรอมริบของเรา เราดูแลรักษาของเรา เรารู้จักคุณค่าของ
มันนะ มันหายาก เงินทองมันหายาก คุณงามความดีมันหายาก ถ้ามันหายาก เราก็พยายาม
ชวนขวายนของเรา ขวายนของเรา เราก็เก็บรักษาของเรา เราดูแลของเรา

เวลาทำสมาธิขึ้นมา เราทำของเราแสนยาก แล้วเวลาจิตมันสงบแล้วเราจะรักษาของเรา
อย่างไร เดียวมันก็เสื่อมไป เงินทองหามาเท่าไร เราก็ต้องใช้จ่ายทั้งนั้น เพราะคนเกิดมามีปากมี
ท้อง คนเกิดมามันต้องมีค่าใช้จ่าย ชีวิตเราอยู่ได้อย่างไร มันก็ต้องใช้จ่ายไป แสวงหามาเท่าไรก็
ใช้จ่ายหมดไป ใช้จ่ายหมดไป นี่ก็ปฏิบัติแล้วก็ทรงตัวๆ กันอยู่อย่างนี้ นี่ไง มันต้องมีที่ไปที่ไปๆ
ทั้งนั้นนะ

พระพุทธศาสนาสอนอะไร เขาถามว่าพระพุทธศาสนาสอนอย่างไร ทำไมชาวพุทธเรา
เป็นอย่างนั้น

ชาวพุทธเรา ในเมื่อแก่นของศาสนา แก่นของศาสนาเป็นเรื่องอริยสัจ แต่ประเพณี
วัฒนธรรมก็เพื่อโอบอุ้มศาสนาไว้ แล้วสิ่งที่ความเชื่อๆ ของเขา ในประเพณีท้องถิ่นมันมีของมัน
ไปทั้งนั้นนะ มันอยู่ที่หัวใจของคน อยู่ที่สติปัญญาของคน จะมีสติปัญญาแยกแยะได้แค่ไหน

คูสิ เวลาเราจะทานอาหาร เราก็แยกว่าอาหารมีคุณสมบัติอย่างไรที่มันเข้ากับธาตุขันธ์
ของเรา คนเราเกิดมาบางคนนะ เขาแพ้อาหาร เขาแพ้ทุเรียนอย่างนี้ เขาไม่ได้กินทั้งชาติเลยเนาะ
น่าอิจฉา เขาไม่ได้กินเลย เรากินทั้งวันเลย เขาแพ้ของเขา ของดีๆ บางคนสุดเข้าไปเป็นลมเลย นี่
ไง เขากินของเขาไม่ได้ เขากินของเขาไม่ได้ ทั่วๆ ที่ของดี นี่เขาไม่มีวาสนา

นี่ก็เหมือนกัน เราจะทำคุณงามความดีของเรา เราก็ต้องคัดต้องเลือก ต้องแยกแยะของเรา พระพุทธศาสนาสอนอะไร

เวลาความดี ความดีอย่างหยาบๆ เรื่องของท่านๆ ขวนขวายกันมา เสียสละของเราเพื่อบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลของเรา ท่าน เวลาที่ท่านแล้วทำอะไรต่อไป ทำทาน ทำอย่างไรต่อไป ต้องมีศีล เราต้องมีภาวนา ภาวนาเพื่ออะไร ภาวนาเพื่อให้เห็นคุณค่าของท่านอันนี้ไง ถ้ามันย้อนกลับมาที่ท่าน เรามาภาวนา เรามาตั้งใจเพราะอะไร ตั้งใจเพราะเราเสียสละของเรา เราเสียสละของเรา จิตใจมันก็เข้มแข็งขึ้นมา ถ้าเข้มแข็งขึ้นมา เราเสียสละสิ่งใดขึ้นไป เสียสละขึ้นไปแบบทิ้งแหวนๆ ทิ้งแหวนคือไม่ปรารถนาสิ่งใด

คนที่มันทุกข์มันยากอยู่ ทำสิ่งใดไปหวังผลตอบแทน พอหวังผลตอบแทนสิ่งนั้นแล้วมันก็เป็นทุกข์เป็นยาก แล้วไม่หวังผลตอบแทนแล้วบอกว่า เวลาทำบุญกุศลมันจะมีบุญกุศลทำให้เกิดในวิภวภูมิจิตใจมีความรื่นเริงเป็นสุข แล้วมันไม่ใช่ผลตอบแทน นั่นมันคืออะไร นั่นมันผลตอบแทนโดยสัจจะ โดยข้อเท็จจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

คนทำคุณงามความดี เราปลูกต้นไม้ รดน้ำ ดูแลมันทั้งวัน ทำอย่างไรต้นไม้มันก็ต้องงอกงามขึ้นมา มันจะเกิดมีแรง เกิดมีภัยของเราขึ้นมา เราก็กลัวมันขึ้นมา เราก็แก้ไขของเราขึ้นมา นี่ก็เหมือนกัน เราทำคุณงามความดีของเรา ความดีมันเป็นความดี เป็นสัจจะความดีในตัวของมันเองอยู่แล้ว แต่ด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยากปรารถนาให้มันสมเหตุสมผล เหมือนกับคนซื้อหอยๆ เขาซื้อหอยร้อยใบพันใบก็ไม่ถูก ไร่เราไม่ได้ซื้อเลย เขายัดเหยียดให้ ไปปรับรางวัลมา เราถูก

นี่ไง สิ่งที่ว่ากรรมมันเป็นอินไตย คำว่า “อินไตย” นะ ใครทำอะไรมา เวลากรรมมันให้ผลๆ นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เวลาท่านจะปรินิพพาน “อานนท์ เราหิวกระหายน้ำเหลือเกิน”

พระอานนท์จะไปตักน้ำมาให้ท่านฉัน มาให้ท่านดื่ม ไปถึง ลังเลๆ เพราะท่านเคารพบูชาของท่าน มาบอกองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “น้ำที่นั่นมันขุ่น ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกคลื่นไว้ก่อนเถอะ ไปข้างหน้า ไปกินน้ำใสๆ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เรากระหายเหลือเกิน เรากระหายเหลือเกิน ตักน้ำมาเถิด”

พระอานนท์ก็จำใจต้องไปทำเพราะเคารพบูชา พอจะตัก น้ำขุ่นๆ มันก็ใสเฉพาะตรงที่ตัก ขึ้นมานะ มันเป็นความมหัศจรรย์นะ

พูดถึงเวลากรรมคือน้ำขุ่นอันนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกท่านเคยพ่อค้าโคต่าง โคต่างก็มีเกวียนไป เวลามันจะกินน้ำ ก็ด้วยความคิดเหมือนพระอานนท์ สงสารอยากให้กินน้ำดีๆ ใจ เพราะมีเกวียนเล่มหน้าผ่านไปก่อน สุดท้ายแล้วกรรมอันนั้น เศษกรรมอันนั้นมันมาถึง ถ้าเศษกรรมอันนั้นมาถึง เวลาพระอานนท์จะตักขึ้นมามันใสเฉพาะตรงนั้น ใสเพราะว่าด้วยอำนาจวาสนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหมคุ้มครองอยู่ตลอดเวลา ท่านทำให้น้ำใสได้ พอใสได้ขึ้นมา ด้วยวาสนาการเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่น้ำขุ่นๆ นั่นคือเรื่องของกรรม กรรมมันให้ผลไปทั้งนั้นนะ นี่เวลากรรมมันให้ผลนะ

เราทำแต่กรรมดีๆ ของเรา กรรมดีต้องให้ผลของเรา กรรมดีให้ผลตรงไหน กรรมดีให้ผลตรงเรามีสติมีปัญหาใจ ถ้ามีสติปัญญานะ ของที่ว่ามันของเล็กน้อย แต่ด้วยสติปัญญาของเรา เราทำให้มันเป็นของมีค่าขึ้นมาได้ คนที่ไม่มีปัญญา เพชรพลอย เขายังให้เป็นของมีค่าขึ้นมาไม่เป็นเลย ถ้าคนไม่มีสติไม่มีปัญญาของเขา แต่เรามีปัญญาของเรา ของจะมีค่าไม่มีค่า เพราะจิตใจของเรามีคุณค่าขึ้นมา จิตใจเรามีคุณค่า ทุกอย่าง ของที่อยู่กับเรามีค่าหมดเลย

จิตใจของเราเป็นอกุศล จิตใจของเรามันเลวทราม เพชรนิลจินดา มันก็มาโปะเราอย่างนั้นนะ มันไม่มีสิ่งใดเลย เพราะมันเสียหายที่หัวใจอันนั้น ถ้าหัวใจอันนั้น เรามีสติปัญญา เรามีสติปัญญา เราได้การภาวนาของเรา สติปัญญามันแยกแยะของมัน มีคุณค่า ของที่ไม่มีค่าๆ ในสายตาคอนอื่นทั้งนั้นนะ แต่มันมีคุณค่ากับหัวใจของเรา เพราะหัวใจของเรามีสติปัญญาของเรา จิตใจที่มันมีคุณค่าๆ ถ้ามีปัญญาอย่างนี้ขึ้นมา แล้วมันจะมีอะไรเป็นความทุกข์ เพราะถ้ามีสติปัญญาอย่างนี้แล้วกิเลสมันแทรกแซงไม่ได้ไง ใจที่มันทุกข์มันยากอยู่นี้เพราะว่าค้นหาความทะยานอยากมันสิ้นฝั่ง แต่ถ้ามันมีสติปัญญาแล้ว สถานะอย่างไร

เขาถามกันนะว่าพระปฏิบัติมันจะมีความสุขจริงๆ หรือ ฉันทก็ฉันทมือเดียว อดอาหารอีกต่างหาก อยู่แต่โคนไม้ อยู่ในเรือนว่าง มันมีความสุขจริงๆ หรือ ของเขา เขาอยู่ในตึก ๕ ชั้น ๑๐๐ ชั้นนั้นนะ เขายังมีทุกข์มียากอยู่เลย อู้ฮู! เขาเปิดแอร์เย็นฉ่ำเลยนะ เขายังมีความสุขของเขาแล้วเอ็งมีความสุขจริงๆ หรือ นี่ไง เพราะเขาไม่ได้ปฏิบัติ เขาไม่ได้ปฏิบัติ เขาก็ไม่รู้คุณค่าของ

หัวใจใจ ถ้าหัวใจมันมีคุณค่าขึ้นมา มันอยู่ที่ไหนมันก็มีความสุขของมัน เพราะมันมีสติปัญญา รักษาใจ

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด มันจะต้องมีการชราคร่ำคร่า ถ้ามีการชราคร่ำคร่า มันรออยู่ข้างหน้าแล้ว ในปัจจุบันนี้เราได้ฝึกฝนเราหรือยัง ถ้าเราได้ฝึกฝนหัวใจของเราแล้วนะ สิ่งใดชราคร่ำคร่าไป เออ! มันเป็นอย่างนี้ ถ้ามันเป็นอย่างนี้ ถ้ามีสติปัญญาอย่างนี้ ก็เหมือนที่เรามีสติปัญญาแล้วเราจะเข้าใจได้หมดเลย แล้วถ้าเข้าใจได้หมดเลย ก็เลยอยู่ที่ไหนละ สิ่งที่มีมันทุกข์ทุกข์เพราะกิเลสมันเสี้ยว ทุกข์เพราะกิเลสมันฟูขึ้นมาในใจ มันทุกข์ มันทุกข์ตรงนั้น คนเรามันทุกข์เพราะกิเลสมันหลอกมันล่อ กิเลสมันพลิกมันแปลง มันถึงได้ทุกข์ แต่ถ้าคนมันมีสติปัญญา มันมีคุณธรรมในหัวใจขึ้นมาแล้ว มันเท่าทันกิเลสแล้ว มันลบล้างกิเลสไป มันจะเอาอะไรมาทุกข์ ถ้ามันไม่มีความทุกข์ มันเป็นความสุขของเราใช้ไหม

ฉะนั้น สิ่งที่ย่างนอกมันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย มันเป็นเรื่องที่ว่าใครมีบุญกุศลมากขนาดไหน คำว่า “มีกุศล” นะ ทำสิ่งใดประสบความสำเร็จ มีความพร้อมเพรียงไปตลอด ถ้าของเราทำสิ่งใดแล้วมันยังขาดตกบกพร่อง ยังขาดๆ หล่นๆ อยู่ เราก็พยายามทำของเราไป เพราะมันต้องมีความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะของเรา ความพยายามของเรา การที่ความพยายามอย่างนั้น ความพยายามอย่างนั้น มนุษย์เราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร การเกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก แล้วมนุษย์มีสติปัญญา มีสมอง

ในปัจจุบันนี้คนเฒ่าคนแก่เขาให้หัดคิดนะ เดี่ยวสมองมันจะฝ่อ คนเฒ่าคนแก่ต้องออกกำลังกาย เพราะอะไร เพราะสุขภาพมันซื่อหาไม่ได้ไง สุขภาพดีต้องเกิดจากการออกกำลังกายจิตใจถ้ามันจะมีคุณงามความดีของมัน มีการฝึกหัดของมัน ปัญญามันเกิดขึ้นมา นี่ไง พระพุทธศาสนาสอนตรงนี้ๆ สอนอย่างนี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน “อานนท์ เธอบอกบริษัท ๔ นะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด” การปฏิบัติก็คือการฝึกหัดปัญญาใจ

การนั่งสมาธิ ถ้าไม่มีสติปัญญา เอาจิตเรลงสมาธิไม่ได้นะ อู๊ย! มันดิ้นมันรนไปเต็มทีเลย ในหัวใจ มันดิ้นมันรนเต็มทีเลย เรามีสติปัญญา เราเท่าทันความคิดของเราเนะ ใจคิดอย่างนี้คิดมาตั้งแต่ก่อนนั่ง คิดมาเป็นปีๆ แล้ว คิดมาตลอดเลย เวลาจะนั่งสัก ๕ นาที ๑๐ นาที หยุดคิดบ้างไม่ได้หรือ หยุดไม่ได้หรืออกๆ แต่ก็ต้องมีสติปัญญา มีกำลัง ด้วยศรัทธาความเชื่อ ความเชื่อที่ไหน

ความเชื่อเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็ปฏิบัติมาแล้ว ท่านก็พ้นกิเลสไปแล้ว หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราท่านปฏิบัติมาแล้วมันเป็นไปได้ๆ

เวลาไปอ่านประวัติครูบาอาจารย์นะ ตั้งแต่เริ่มต้นการปฏิบัติเป็นแบบนี้ทั้งนั้นนะ ล้มลุกคลุกคลาน มันก็เหมือนเรา ไม่ได้บิๆ เริ่มต้นขึ้นมา ไม่ได้บิๆ จุดไฟติดยากนะ เขาต้องผิงมัน ต้องตากให้ไม่มีมันแห้งก่อน แห้งแล้วจะจุดไฟติดง่ายขึ้นนะ จิตใจของเรามันดิบๆ จิตใจเรามันทุกข์มันยากอย่างนี้ แล้วก็บอกว่าจะให้เหมือนท่านเลย

ไม่ยังไม่ได้ไค่น มันสคยอยู่ตลอดไป เพราะมันยังมีชีวิตอยู่ ถ้าตัดไม้แล้ว แล้วผิงแล้ว ไม้มันถึงจะแห้ง ถ้าไม้มันยังสดๆ อยู่ มันจะแห้งได้อย่างไร จิตใจที่เรายังไม่ได้ฝึกหัดเลย จิตใจที่เรายังไม่ดูแลมันเลย จะให้มันเป็นอย่างนั้นได้อย่างไร แล้วเราจะให้จิตใจเราเหมือนท่านๆ มันจะเหมือนได้อย่างไร

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เรามีความพยายามของเรา เราจะทำอย่างนั้น เราจะทำอย่างนั้น ถ้าเราทำอย่างนั้นแล้ว มันคืนรนทั้งนั้นนะ มันคืนรนเพราะกิเลส กิเลสมัน โคนจับมัดแล้ว พอกิเลส โคนจับมัดแล้ว พอนั่งนะ อู้ฮู! โลกแทบระเบิดเลยนะ ถ้าเดินไปเดินมา สบาย ถ้าคุยเล่นกันนี้ สบาย

คุยเล่นกันนะ ทั้งวันมันนั่งคุยกัน ไม้ทั้งวันได้เลย พอเข้านั่งสมาธิ ๕ นาที มันจะเป็นจะตายเลย นี่ไง พอกิเลสมัน โคนจับมัด มันคืนแล้วละ แต่เอ็งก็ต้องทำ เพราะถ้าไม่ทำจะสู้มันอย่างไร ถ้าไม่ทำ มันจะรู้จักมันได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีเหตุมีผลในหัวใจของเรา เราไม่ชำระกิเลสในใจของเรา เราจะชนะกิเลสในใจของเราได้อย่างไร พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ไง

เขาถามว่าพระพุทธศาสนาสอนอย่างไร

ขวัญกำลังใจทางโลกมันเป็นเรื่องขวัญและกำลังใจ เรื่องวัฒนธรรมประเพณี สิ่งนั้นมันเป็นสิ่งที่พึ่งอาศัยของคนที่มีมันไม่มีที่พึ่งอาศัย แต่ถ้าเราจะพึ่งอาศัย จิตใจเราต้องสูงส่งขึ้นเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา นะ ถ้าเราเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา

เวลาอยู่ในวงกรรมฐาน สิ่งนั้นเวลาพูดแล้วมันสังเวช เห็นไหม ในนวกอวาท ที่ไหนมีการ ขับร้อง ที่ไหนมีการละเล่น ที่ไหนมีการฟ้อนรำ ไปที่นั่น แล้วเราคูติ เขาทำกันอย่างนั้นนะ แล้ว

มันฟังได้จริงหรือเปล่า แต่มันเป็นขวัณูเป็นกำลังใจของเขา มันฟังได้จริงหรือเปล่านั้น มันฟังได้
แค่อารมณ์ชั่ววูบไป

แต่ถ้าเราจะเอาความจริงๆ เพราะอะไร เพราะจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เรามี
สติปัญญาพร้อมกับการเกิดการตายไปข้างหน้าเลยละ เรามีสติปัญญาพร้อมนะ พระพุทธศาสนา
สอนขนาดนั้นนะ แต่ขนาดสอนอย่างนั้น เวลาคนที่จิตใจเขาหยาบเขาก็ไม่เชื่อ เพราะมันทุกข์มัน
ยากมาอย่างนี้แล้ว เขาจะเอาแต่ความสุขๆ ความสุขมันเป็นทางออกของกิเลสทั้งนั้นนะ คน
ประมาทเลินเล่อทำสิ่งใดจะผิดพลาดทั้งนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนพระต่อนที่ท่านจะปรินิพพานนะ “ภิกษุ
ทั้งหลาย พวกเธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ความไม่ประมาท ความไม่เลินเล่อ พระพุทธเจ้าฝากไว้เป็นข้อสุดท้ายเลย เป็นข้อสุดท้าย
ที่ฝากพวกเราไว้ว่าไม่ให้ประมาทในชีวิต ไม่ให้ประมาทในการทำงาน ไม่ให้ประมาทในทุกๆ
อย่าง ถ้าคนไม่ประมาท ไม่เลินเล่อ มันจะมีผิดพลาดไหม นี่ไง ถ้าเรามี พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้
นะ เวลาสอนถึงมรรคผลนิพพานเลย แต่เวลาท่านจะปรินิพพาน ท่านสอนถึงความไม่ประมาท
เอวัง